

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School te MEULEBEKE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	110478
Instelling	Vrije Lagere School
Directeur	KATTY ROSSEEL
Adres	Schutterijstraat 6 - 8760 MEULEBEKE
Telefoon	051-48.71.49
Fax	051-48.41.05
E-mail	directie@sintamandusschoolmeulebeke.be
Website	www.sintamandusschoolmeulebeke.be
Bestuur van de instelling	Vrij Kath. Basisonderwijs Meulebeke
Adres	Markt 10 - 8760 MEULEBEKE
Scholengemeenschap	Basisscholen Meulebeke-Pittem
Adres	Schutterijstraat 6 - 8760 MEULEBEKE
CLB	Vrij CLB Tielt
Adres	Grote Hulststraat 55 bus1 - 8700 TIELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	27-01-2014; 28-01-2014; 29-01-2014; 30-01-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	30-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	12-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jan Loosveld
Teamleden	Johan Kets
Deskundige(n) behorend tot de administratie	Nihil
Externe deskundige(n)	Nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Lager onderwijs: muzische vorming.....	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Evaluatiepraktijk	18
4.2 Leerbegeleiding	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Lagere School Sint-Amandus ligt in het centrum van Meulebeke en rekruteert er leerlingen uit alle lagen van de bevolking. Van elk leerjaar zijn er drie groepen. Jaarlijks worden de leerlingen anders gegroepeerd. De lokalen van de benedenbouw liggen op een campus die de school deelt met een kleuterschool. De klassen van de bovenbouw bevinden zich in de hoofdvestiging, enkele honderden meter verderop. Zowat alle kleuters stappen over naar de lagere school. Integratiemomenten verlagen de drempel. Na het derde leerjaar stappen zij over naar de hoofdvestiging. De school profileert zich als een zorgzame school en wil een 'warm nest' bieden aan alle leerlingen. Tevredenheidsonderzoeken bij ouders wijzen op een hoge betrokkenheid. De school houdt rekening met de opmerkingen. Het welbevinden van de leerlingen wordt goed opgevolgd. De school biedt specifiek onderwijs aan voor anderstalige nieuwkomers. In het vervolgonderwijs behalen de leerlingen goede resultaten.

Op basis van het vooronderzoek op 21 januari 2014 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de resultaatsverplichting voor Nederlands en muzische vorming. Daarnaast onderzocht ze de kwaliteit van de procesindicatoren evaluatiepraktijk, de leerbegeleiding en het algemeen beleid van de school.

Tijdens het onderzoek was er ook een controle van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de schoolinfrastructuur en van bepaalde aspecten van de onderwijsreglementering. De school voldoet aan de onderzochte aspecten. De school spoort systematisch tekorten op en houdt rekening met de opmerkingen in de verslagen van externe deskundigen. De aandachtspunten zijn gebundeld in een realistische planning en de interne dienst volgt de uitvoering ervan op. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerende vermogen van de school om de geformuleerde verbeteringsacties effectief te realiseren.

Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De school bereikt met andere woorden in voldoende mate de eindtermen.

Voor Nederlands zijn de onderwijsleerpakketten het referentiekader om de doelen te realiseren. De leerkrachten vullen het onderwijsaanbod aan door goed gebruik te maken van de ict-middelen zoals het smartboard en met initiatieven rond leesbevordering, spelling en zorg. De evaluaties voor Nederlands zijn evenwichtig en representatief. Voor de zorgwerking zijn de resultaten op de toetsen en screenings van spelling en leesvaardigheden belangrijk. De school ondersteunt het leren van Nederlands op elk niveau van het zorgcontinuüm. Het vernieuwde zorgkader laat toe dat zowel de titularissen als het zorgteam zich kunnen focussen op het optimaliseren van de taalvaardigheid bij alle leerlingen, of ze nu anderstalig zijn, taalarm of -rijk. De integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' kan de school nog verbeteren.

Voor muzische vorming heeft de school een grondig vernieuwingsproces gevolgd. Ze laat zich daarin terecht ondersteunen door externen. Er is geen duidelijkheid over de strategische doelen van deze vernieuwing op middellange termijn. Leerkrachten werken hun lessen opnieuw uit vanuit de visie op beschouwen en creëren. Het leerplan uit 1999 is richtinggevend voor de planning van het aanbod. De school geeft kansen aan het team om zich te professionaliseren. Met de evaluatie en rapportering over de verschillende domeinen van muzische vorming heeft de school het nog moeilijk. Diverse leerkrachten bieden alternatieve vormen van zachte evaluatie, onder andere in de vorm van foto's op de klasblog of met een doelenrapport (nu enkel nog op leerkrachtniveau). Net zoals bij Nederlands zal een bezinning over de eindtermen 'leren leren' de leerlingen de kans geven om evoluties in hun leerproces beter te volgen. Het vernieuwingsproces is in die mate op gang gebracht en door het team breed gedragen dat de inspectie erop vertrouwt dat dit proces niet zal stilvallen.

Het kwaliteitsonderzoek van de leerbegeleiding maakt duidelijk dat de zorg op school een nieuwe aanpak kent. Het team heeft vanuit een goed zicht op de eigen praktijk de vernieuwingen aangepakt. Zorg wordt nu meer gezien als een continu proces, waar de titularissen meer verantwoordelijkheid krijgen. Het gelijkeonderwijskansenbeleid is geïntegreerd in het zorgbeleid. De zorg verloopt doelgericht en ondersteunt het leren van elke leerling. Het team staat open voor interne en externe beoordelingen en gaat er goed mee om. De school bewaakt de doeltreffendheid door de kwaliteit van de ondernomen acties geregeld te evalueren. In mindere mate doet ze dat door meetbare doelen voorop te stellen op school-, leerkracht- of leerlingniveau.

Het kwaliteitsonderzoek van de evaluatiepraktijk maakt duidelijk dat dit proces nog niet voor alle leergebieden even doelgericht verloopt. Voor leergebieden als Nederlands, wiskunde en lichamelijke opvoeding ondersteunt de evaluatiepraktijk sterk het leren van kinderen. De school kan zich de vraag stellen in welke mate de acties die zij onderneemt even doeltreffend zijn en hierover formele afspraken maken. De visie op evalueren vanuit de leerplannen leeft al bij veel leerkrachten. In de praktijk zijn mooie voorbeelden te zien van zowel harde als zachte evaluatie, die zullen bijdragen tot de verdere ontwikkeling van de school.

Uit het onderzoek van het algemeen beleid komt naar voor dat de school de zorg voor haar kwaliteit ter harte neemt. De visie en inzet van de directie straalt af op de personeelsleden die zich mee verantwoordelijk weten voor de kwaliteitsbewaking op school. De school gaat door een collectief leerproces. Het team neemt initiatieven die de leef- en leeromgeving verrijken, zoals de schooltuin, de regenboogmomenten, het gebruik van ict ... Binnen haar talenbeleid heeft de school aandacht voor Nederlands in de andere leergebieden en in de communicatie met ouders. Meteen een aanmoediging om het talenbeleid verder uit te diepen. Tenslotte, zoals voor meerdere beleidsvormen, de aanbeveling om de schoolvisie formeel te vertalen als een traject met doelen op langere termijn.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies. Het draagvlak binnen de school is voldoende groot om de huidige ontwikkelingsprocessen op de ingeslagen weg voort te zetten en de onderwijskwaliteit verder bij sturen, te verbeteren en te borgen op basis van de aanbevelingen in dit verslag.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. Resultaten van methodegebonden en genormeerde toetsen wijzen erop dat de school de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate bereikt. De school zorgt met behulp van een onderwijsleerpakket voor een volledig, evenwichtig en doelgericht aanbod. De integratie van de nieuwe media in de lessen Nederlands is een voorbeeld van goede praktijk. De leerbegeleiding is erop gericht om bij alle leerlingen een zo groot mogelijke leerwinst te realiseren. De meeste leerlingen stappen met succes over naar de A-stroom van het secundair onderwijs.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school gebruikt in de klassen van het eerste leerjaar een onderwijsleerpakket met een uitgesproken focus op de ontwikkeling van lees- en schrijfvaardigheid; vanaf het tweede leerjaar is er een ander onderwijsleerpakket. De methodes vormen het referentiekader voor het aanbod Nederlands. Ze worden aangevuld met al dan niet eigen pakketten voor (schoon-)schrift, spelling en woordenschat. Voor de anderstalige nieuwkomers is er een specifiek aanbod Nederlands.

De aandacht voor de eindtermen en de leerplandoelen is terug te vinden op het digitale schoolplatform. Leerkrachten klikken er elk voor hun klas de doelen aan die de methode opgeeft en gaan daarbij zelden na of die doelen ook in de praktijk aan bod kwamen. De leerkrachten vertrouwen erop dat zij door het consequent toepassen van het onderwijsleerpakket de eindtermen en de leerplandoelen in voldoende mate bereiken.

De methodes zijn afgestemd op het vernieuwde leerplan Nederlands, onder andere voor wat betreft taalbeschouwing en interculturele gerichtheid. De vernieuwingen zijn in het team besproken. De afspraken zijn in het schoolwerkplan voor iedereen vlot beschikbaar.

De school heeft systematisch aandacht voor alle domeinen binnen Nederlands, met een accent op de technisch lees- en schrijfvaardigheden. Extra spreek- en luisterkansen zijn er vanuit diverse initiatieven op klas- en schoolniveau die gericht zijn op het verhogen van het welbevinden, zoals bijvoorbeeld 'het kindje van de week', onthaalgesprekken en schoolthema's. Waardevol zijn ook de initiatieven rond leespromotie (voorleesweek, auteurslezingen, tutorlezen, ...), muzisch taalgebruik (gedichtendag, bijwonen van toneelvoorstellingen ...) en functioneel schrijven (klaskranten, e-twinning, affiches ontwerpen, differentiatietaken tijdens de zorgwerking ...).

De aandacht voor interculturele gerichtheid krijgt extra aandacht tijdens schoolprojecten als de 'week van de smaak' en tijdens integratiemomenten in samenwerking met de onthaalklas anderstalige nieuwkomers.

Het gebruik van het onderwijsleerpakket en de initiatieven op klas- en schoolniveau garanderen de nodige verticale en horizontale samenhang, over de vestigingen heen en bij de parallelle klassen.

De aandacht voor het integreren van de eindtermen inzake leren leren wordt vooral aangestuurd vanuit het methodische aanbod. Leerkrachten hebben vooral aandacht voor het stimuleren van de studeervaardigheden, onder andere vanuit het huiswerkbeleid. Leerkrachtafhankelijk leren de leerlingen doelgericht de verschillende strategieën kennen, hanteren en erover reflecteren. Doelen die de leerlingen meer zicht doen krijgen op het eigen leren krijgen minder kansen. Het aanbod binnen de lessen Nederlands is vooral leerkrachtgestuurd. De doelen zijn meestal niet vooraf door de leerlingen gekend. Inzake het zelfstandig, creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld en het zelfgestuurd leren zijn nog groeikansen.

In diverse klassen is er aandacht voor Nederlands als instructietaal in andere leergebieden. In diverse thema's van wereldoriëntatie worden verhalen aangeboden of zijn er schrijf-, spreek- of luisteropdrachten die het werkelijkheidsgerichte karakter van het onderwijs versterken. Binnen muzische vorming wordt een brede communicatie opgezet, vooral tijdens de beschouwende momenten.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De school besteedt voldoende onderwijstijd aan de verschillende domeinen. De klasopstelling is meestal ingesteld op een vlotte interactie. Ook diverse groeiperingsvormen bevorderen de communicatie, zoals het klasdoorbrekend niveaulezen, het tutorlezen, het leerlingenparlement ...

De leerkrachten hebben aandacht voor een krachtige talige omgeving door hun leerstimulerende begeleidingsstijl. Meerdere leerkrachten geven het goede voorbeeld door deel te nemen aan schrijf-, spreek- of leesopdrachten. Zij hechten veel waarde aan het hanteren van het Nederlands als standaardtaal. De inbreng van de leerlingen (bijvoorbeeld tijdens presentaties) en van externen (bijvoorbeeld jeugdauteurs) krijgen een plaats in het onderwijs Nederlands. Leerlingen worden gestimuleerd om boeken te lenen in de gemeentelijke bibliotheek of krijgen gerichte aanwijzingen over een selectie kinder- en jeugdboeken die ze buiten de schooltijd kunnen lezen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Het team beschikt over de nodige leermiddelen om de leerplandoelen te realiseren. Naast het standaardmateriaal beschikt de school over meer op remediëring en differentiatie gericht speel-leer-materiaal. In sommige klassen zijn ingesproken leesboekjes beschikbaar. Leerlingen beschikken over schrijfkaarten. In meerdere klassen zijn denk- en stappenplannen gevisualiseerd of worden ze op het elektronische bord geprojecteerd tijdens de les. De platen aan de klaswand zijn vooral gericht op spelling.

De digitale middelen ondersteunen op een positieve wijze het didactisch proces. De inspanningen van het team om de nieuwe media in het didactisch proces te integreren is een voorbeeld van goede praktijk. De leerkrachten hebben zich de voorbije jaren toegelegd op het integreren van het smartboard in hun onderwijspraktijk, in het onderhouden van een klasblog, het omgaan met specifieke software en digitale toepassingen die het aanbrengen, het herhalen, het oefenen en het remediëren ondersteunen (dyslexie-software, digitale foto- en filmtoestellen, software bij de methode, activity tools ...). De school promoot ook het experimenteel gebruik van de mogelijkheden via de schoolwebsite, webquests, e-twinning in enkele klassen ...

In de computerklas kunnen de leerlingen hun talige opdrachten uitvoeren. De computerklas is heel vaak gereserveerd en wordt goed gebruikt. In de klassen zijn voor de leerlingen enkele computers beschikbaar, onder meer in functie van het lezen met ondersteuning van dyslexie-software. Hoewel het computer-klavier geregeld gebruikt wordt, zijn er over klavierschrift nog geen afspraken op school.

Schrijfproducten zijn met wisselende systematiek zowel in het klasbeeld als in de gangen tentoongesteld. Er zijn vele goede initiatieven voor leespromotie. In schril contrast daarmee staat het verouderde leesaanbod in heel wat klasbibliotheken.

Materieel beheer
Infrastructuur

In meerdere klassen in de onderbouw is de infrastructuur zo aangepast dat er een onthaal-, vertel- en/of praathoeke ontstaat, bijvoorbeeld door er een mezzanine in te plaatsen.

Ook de buitenruimte wordt gebruikt. De school ontwikkelde een haalbare didactiek om de geregelde bibliotheekbezoeken efficiënt te laten verlopen. Leerlingen kunnen eigen boekenkeuzes maken. Voor klassikaal gebruik worden leespakketten ontleend.

De anderstalige leerlingen beschikken over een eigen lokaal dat voorzien is met specifieke didactische speel-leermiddelen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten hebben een goed zicht op de beginsituatie over de taalontwikkeling van de leerlingen. Zij verzamelen info met zowel toetsen van de methode als met externe toetsen. Over alle domeinen zijn er evaluatiegegevens. De technische lees- en spellingvaardigheden worden met meerdere controlesystemen opgevolgd. De resultaten komen in het digitaal bijgehouden leerlingvolgsysteem en zijn voor alle leerkrachten vlot raadpleegbaar.

Hoewel de methode het voorziet, is het nog geen cultuur op school dat leerlingen zichzelf evalueren op basis van vooraf gestelde doelen. Wel zijn er in meerdere klassen aanmoedigende woorden en mondelinge reflecties over de eigen vorderingen.

In enige mate worden evaluatiegegevens op schoolniveau gebracht om de kwaliteit van het onderwijs Nederlands te bewaken of bij te sturen. Sommige resultaten komen op een personeelsvergadering ter sprake. Het gaat dan vooral over de resultaten voor Nederlands op de toetsen van de eigen koepel op het einde van het vierde en het zesde leerjaar. De resultaten zijn goed en leidden recent niet tot werkpunten.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig

Nederlands krijgt zowel op de tussentijdse als de semestriële rapporten het grootste gewicht. Zowel de resultaten van de toetsen als van het 'dagelijks werk' worden in rekening gebracht. Leerlingen die een eigen traject volgen, krijgen daarover informatie in een bijlage bij het gewone rapport.

Veel leerkrachten bereiden de formele oudercontacten voor door het opmaken van een foutenanalyse over Nederlands. Communicatie over het rapport met de leerlingen zelf gebeurt eerder zelden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerkrachten bespreken de resultaten van Nederlands tijdens het zorgoverleg in functie van de leerwinst bij de leerlingen en de opvolging van de zorgbegeleiding, bijvoorbeeld over de vorderingen voor technisch lezen. Waar leerkrachten over fouteninventarissen en/of foutenanalyses beschikken, is de beeldvorming over eventuele zorgvragen scherper en is er een meer gerichte

keuze aan sticordi-maatregelen. Waar dit minder het geval is, noteren leerkrachten in de verslagen meer over aspecten als attitudes en het sociaal gedrag.

De titularissen slagen erin om zelf bijbehorende en passende vormen van differentiatie en remediëring in te schakelen. Zij doen dat dikwijls in samenwerking en overleg met de zorgcoördinator of zorgbegeleiders. Lezen en spelling krijgen een duidelijke plaats in de leerbegeleiding. Vormen van differentiatie in instructie, tempo, hoeveelheid, moeilijkheidsgraad en/of begeleiding worden in toenemende mate gebruikt. De schoolorganisatie is zo afgestemd dat titularissen en zorgleerkrachten zowel in de klas als erbuiten de interventies meer op maat kunnen uitvoeren. Indien nodig hergroeperen leerkrachten hun leerlingen om bijkomend te oefenen of te remediëren. Ook in het contract- en/of hoekenwerk komen aspecten van Nederlands aan bod. De mate waarin de evaluatie voor de domeinen spreken en luisteren en voor het creatieve luik van schrijven aanleiding geeft tot een gedifferentieerde en/of op remediëring gerichte aanpak verschilt van leerkracht tot leerkracht.

In beperkte mate volgen leerlingen een eigen leertraject voor Nederlands. Over de criteria voor het zittenblijven is discussie ontstaan en heeft de school zich recent laten informeren.

De anderstalige nieuwkomers kunnen terecht in de onthaalklas. Het onderwijsaanbod is gericht op specifiek geselecteerde doelen op maat van elk kind. Er is zowel een individueel als een groepsplan aanwezig. Veel aandacht gaat terecht naar de integratie in het dagelijkse schoolleven en gebeurt stapsgewijs.

Begeleiding
Afstemming met partners
Afstemming tussen CLB en
school
Samenwerking

Bij taalstoornissen of structurele taalachterstand neemt het multidisciplinair team in samenspraak met het CLB en de ouders sticordi-maatregelen en/of volgt de leerling een eigen leertraject dat aansluit bij de individuele beginsituatie. Waar nodig worden externe partners ingeschakeld. Zo worden enkele leerlingen die een traject geïntegreerd onderwijs (GON) volgen, opgevolgd vanuit het buitengewoon onderwijs.

Begeleiding
Sociale en emotionele
begeleiding
Sociale vaardigheden
School- en klasklimaat

De school maakt werk van een positief school- en klasklimaat. Leerlingen worden op hun diverse talenten aangesproken. Tijdens samenkomsten met alle leerlingen van de school worden geregeld beleevingsmomenten georganiseerd (regenboogmomenten) waar talige doelen extra kansen krijgen. Beloningssystemen in de klassen zijn altijd gericht op het stimuleren om beter te leren.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Tijdens zowel individuele als teamgerichte navormingen is het vernieuwde leerplan Nederlands aan bod gekomen. Voor het opzetten van een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers laat de school zich inspireren door het Centrum voor Taal en Onderwijs dat daarover heel wat expertise in huis heeft.

Op school is een taalgangmaker. Geregeld zijn er specifieke werkgroepen, bijvoorbeeld voor de organisatie van initiatieven rond 'Gedichtendag' of de 'Jeugdboekenweek'. Rond taalstoornissen of specifieke taalproblemen bij kinderen is intern heel wat expertise aanwezig.

In functie van het krachtiger maken van de leeromgeving, ook voor taal, is een kijkwijzer ontwikkeld zodat leerkrachten elkaars klassen kunnen hospiteren.

3.1.1.2 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De school bereikt met de huidige implementatiestrategie de eindtermen voor muzische vorming. De leerkrachten zorgen voor een doelgericht aanbod. De visie op beschouwen en creëren is tot in elke klas doorgedrongen. Alle domeinen van muzische vorming krijgen de nodige aandacht. Onder andere het leerlingenwerk en de planningsdocumenten wijzen erop. De school investeert sterk in de professionalisering van het team.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school is vorig schooljaar gestart met een grondig vernieuwingsproces om het leerplan muzische vorming van 1999 in de onderwijspraktijk te implementeren. Ze laat zich daarin ondersteunen door externen. De scholengemeenschap stimuleert het team in dit vernieuwingsproces. De school slaagt erin om de visie op goed onderwijs voor muzische vorming in elke klas ingang te doen vinden. Leerkrachten geven aan dat er duidelijke afspraken gemaakt zijn die het werken aan dit leergebied eenduidig maken. Ook hebben de teamleden een beter zicht op het geheel van de muzische vorming doorheen de school. Muzische vorming wordt nu meer gezien als een volwaardig leergebied.

Door te starten met een onderzoek van de beginsituatie voor de muzische technieken kregen de teamleden een zicht op tekortkomingen in het aanbod. Met de huidige planningsdocumenten kunnen de leerkrachten aantonen dat zij werk maken van het wegwerken van de vastgestelde tekorten voor hun groep.

Het leerplan van het eigen net vormt het referentiekader om het onderwijsaanbod systematisch te plannen. In de planning hebben leerkrachten aandacht voor een evenwicht tussen beschouwen en creëren en voor activiteiten binnen de muzische domeinen beeld, muziek, drama, bewegingsexpressie en muzisch taalgebruik. De eindtermen media zijn niet in deze planning opgenomen.

De planning is bij alle leerkrachten uitgewerkt volgens de nieuwe afspraken, meestal tot maart 2014. Elk leerjaar beschikt over een tabel waarin het muzische aanbod in relatie wordt gebracht met de hoofddoelen rond beschouwen en creëren en de vijf muzische domeinen. Dit laat toe om op het niveau van de hoofddoelen de volledigheid van het aanbod op te volgen. Op het niveau van de specifieke doelen kunnen meerdere leerkrachten dat ook al opvolgen in een meer uitgebreide doelenbundel. De school toont daarmee aan dat het aanbod tussen de verschillende domeinen en binnen elk domein evenwichtig en volledig is of zal zijn op het einde van dit schooljaar.

De specifieke doelen voor het eerste leerjaar zijn gebundeld bij de muzische doelen van het kleuteronderwijs. Van het tweede tot het vierde leerjaar en voor de derde graad is er telkens een eigen doelenbundel. De doelen die gericht zijn op kennis, vaardigheden en attitudes krijgen elk een eigen symbool. Dit zorgt voor de nodige samenhang op klas-, vestigings- en schoolniveau. De school heeft vanuit haar eenduidige systematiek voldoende aandacht voor de attitudele aspecten zoals 'onbevooroordeeld kijken', 'genieten', 'zelfvertrouwen en durf' en 'respect voor de uitingen van de eigen cultuur en de andere culturen'.

De doelenselectie wordt digitaal geregistreerd. Nog niet alle leerkrachten kunnen er even functioneel mee overweg. De leerkrachten volgden hierover nascholing.

Voor de concretisering van de doelen hanteren de leerkrachten diverse bronnen. Heel wat leerkrachten beschikken over stappenplannen en uitgeschreven lessen bij elke activiteit. De stappen zijn vaak geformuleerd als leerlingenactiviteit en worden in de klas op het smartboard getoond. Dit verhoogt de betrokkenheid van de leerlingen en ondersteunt hen in het muzisch leerproces.

Intern is er heel wat overleg tussen leerkrachten. De leerkrachten van vooral de parallelle klassen steunen elkaar in het zoeken naar en het uitwerken van concrete lessen. In mindere mate wordt het zorgteam erbij betrokken.

Het activiteitenaanbod start vrij domein-specifiek. Vaak worden nog kansen gemist om meerdere muzische domeinen aan te spreken bij één activiteit. Wanneer leerlingen uitdrukking willen geven aan wat in hen leeft of als ze muzisch-creatief met elkaar willen communiceren, worden ze veelal naar een specifieke expressievorm geleid. Dit kan leiden tot een rem op de ontwikkeling van de muzische talenten en de creativiteit. Er zijn nog weinig stappen gezet om hierover met de leerling in dialoog te gaan.

De school slaagt erin om voldoende samenhang te realiseren tussen muzische vorming en andere leergebieden. Ook in andere leergebieden zoals onder andere Nederlands, initiatie Frans en wereldoriëntatie worden muzische talen en expressievormen functioneel ingeschakeld. Tijdens de lessen lichamelijke opvoeding is er aandacht voor ritme en expressief bewegen, dans en improviserend reageren op elkaars bewegingen. Leerkrachten verschillen onderling van visie over de integratie van doelen voor muzische vorming in andere leergebieden.

Voor wat betreft de verticale samenhang zijn er nog weinig afspraken. De doelenlijst over de muzische technieken is vooral een inventaris van wat in elke klas aan bod komt en in mindere mate een planning om systematisch technieken aan te bieden binnen een gradueel leerproces. Ook rond beschouwen, bijvoorbeeld welke kunstenaars aan bod komen, zijn weinig afspraken over de leerjaren heen.

De leerlingen krijgen heel wat kansen om te exploreren en te experimenteren. Zij verwerven competenties die hen toelaten om de wereld muzisch tegemoet te treden. Af en toe worden de muzische talenten van de leerlingen aangesproken. De planning voor muzische vorming is echter vrij gesloten. De leerlingen krijgen weinig kansen om zelf muzische initiatieven te nemen.

De integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT zijn vaak specifiek in de planning opgenomen. Het gebruik van de nieuwe media zoals smartboard, digitale fototoestellen, blog ... maken deel uit van het didactisch proces en zijn een voorbeeld van goede onderwijspraktijk.

Over de systematische aandacht voor het integreren van de eindtermen leren leren en sociale vaardigheden in de muzische vorming zijn nog geen afspraken op schoolniveau. In de praktijk zijn er al leerkrachten die er in hun dagplanning naar verwijzen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De onderwijstijd voor muzische vorming is minimaal in de meeste klassen. De leerlingen krijgen tijdens de activiteit voldoende ondersteuning om met bepaalde technieken kennis te maken. Voor het zich eigen maken ervan door te herhalen of verdiepen is in de planning weinig ruimte.

De instructietijd is in de meeste klassen kort gehouden zodat er tijdens de les volop tijd is om te leren door handelen, denken en verwoorden.

Tijdens de activiteiten denken leerkrachten bewust na hoe zij het aanbod zo rijk en stimulerend mogelijk kunnen maken. Leerkrachten luisteren naar de inbreng van de leerlingen, doen vaak actief mee in de activiteiten, stellen zich open of geven hun mening.

De activiteiten sluiten aan op de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen. De geobserveerde lessen voor muzische vorming tijdens de doorlichting getuigen van de sterkte van het team op didactisch vlak. De suggesties van het leerplan worden goed opgevolgd.

Naast het reguliere aanbod in de klassen krijgen leerlingen ook kansen tot actief belevend onderwijs tijdens klas- en schoolthema's, openingsmomenten, acties rond sociaal-emotionele vaardigheden (regenboogmoment) en feesten.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over de materialen die door het eigen leerplan zijn voorgeschreven. De beschikbare materialen, zoals onder andere muziekinstrumenten, verkleedkledij, poppen ... worden frequent en functioneel gebruikt. Er zijn foto- en filmtoestellen om tijdens muzische activiteiten opnames te maken. Fotomateriaal wordt ook gebruikt op leerlingenniveau om doelen te evalueren, leerlingen zichzelf te laten evalueren en te verbeteren. De digitale middelen faciliteren het beschouwen en het visualiseren van het leerproces. Ook laten ze toe om vormen van zachte evaluatie toe te passen.

Materieel beheer
Infrastructuur

Op de beide vestigingen ademen meerdere klassen en vooral de gangen een muzische sfeer uit. Beeldend werk van de leerlingen wordt er respectvol tentoongesteld.

De ruimte in de school en de ruimere omgeving wordt benut voor muzische vorming. Leerlingen kunnen er toneelvoorstellingen bijwonen, bezoeken ateliers van kunstenaars of nodigen die op school uit. Dit zijn waardevolle hulpmiddelen om de persoonlijke smaak en de kritische houding van de leerlingen te ontwikkelen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De school heeft geen duidelijke visie op de evaluatie van muzische vorming. Er zijn geen eenduidige afspraken gemaakt om muzische vorming te evalueren. Wel zijn er in de praktijk al waardevolle individuele initiatieven van leerkrachten.

Op leerlingenniveau werkt de verbale beoordeling motiverend. Lessen eindigen met een gesprek waar aandacht is voor de muzische woordenschat en het sociaal en emotioneel welbevinden. Tijdens de gesprekken zijn de beoordelingscriteria van de leerkrachten niet altijd even duidelijk. De beoordeling is vooral gericht op een cijfermatige rapportering eerder dan op de ontwikkeling van de leerlingen en is dus weinig valide noch betrouwbaar. Er is weinig aandacht voor (zelf)reflectie en zelfevaluatie. Er is enige aandacht voor de evaluatie van het proces en het product tijdens toonmomenten breder dan schoolfeesten.

Leerkrachten houden zicht op de aangeboden activiteiten en technieken. Dit laat hen toe te reflecteren over de eigen onderwijspraktijk. In enkele klassen is er een observatie- en beoordelingsschema op basis van de vooropgestelde doelen. Het is niet op leerlingenniveau uitgeschreven.

Muzische vorming is ook dit en volgend jaar een schoolprioriteit en zal dus nog bijstellingen kennen. Hoe en wanneer dit zal gebeuren is niet planmatig uitgewerkt en verloopt eerder informeel.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
*Interne en externe
communicatie*
Evenwichtig en volledig

Het is een afspraak op school dat over domeinen van muzische vorming gerapporteerd wordt in de vorm van een puntenscore. De criteria zijn niet bepaald. Leerlingen weten niet hoe ze hun score kunnen verbeteren.

In de praktijk zijn er naast de numerieke rapportering al diverse vormen van zachte evaluatie die meer informatie geven over de werkelijke prestaties van de leerlingen. Op de schoolwebsite heeft elke klas een blog waarop foto's, filmfragmenten of presentaties terug te vinden zijn. In sommige klassen wordt die informatie gebruikt zodat de leerlingen zichzelf kunnen evalueren, om de muzische taal beter te leren beheersen, om nog eens te beschouwen of te genieten. In enkele klassen wordt een geschreven appreciatie over aspecten van muzische vorming aan het rapport toegevoegd in de vorm van een bijlage.

Het schoolwerkplan geeft aan dat over elk leergebied ook het 'dagelijks werk' in rekening wordt gebracht. Voor muzische vorming beantwoordt daaraan in de praktijk geen enkel rapport. Het geringe gewicht dat aan muzische vorming wordt gegeven in het rapport staat niet in verhouding tot de andere leergebieden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school verzamelt weinig informatie over de voortgang en de muzische talentontwikkeling. Aspecten van de muzische ontwikkeling van de leerlingen zijn wel al in enkele klassen terug te vinden in het leerlingvolgsysteem. Vaststellingen over eventuele talenten maken zelden deel uit van het zorgoverleg. De leerbegeleiding heeft er geen oog voor. De school heeft geen antwoord op de vraag wat zij doen om muzisch minder getalenteerde leerlingen te ondersteunen.

In de basiszorg sluiten meerdere leerkrachten aan bij de eigenheid en de mogelijkheden van de leerlingen. Leerlingen die een kunst-academische opleiding volgen, krijgen de kans om leeftijdsgenoten te ondersteunen. Zo streven ze ernaar om de muzische talenten van deze leerlingen tot hun recht te laten komen.

Muzische vorming wordt in sommige klassen aangewend om een positief en vooral veilig schoolklimaat te scheppen. Dit is opvallend aanwezig in de onthaalklas. Meerdere leerkrachten geven aan dat de muzische activiteiten het zelfvertrouwen opbouwen, de eigenwaarde versterken en de faalangst verminderen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Tijdens dit en het voorbije schooljaar zijn diverse navormingen over muzische vorming georganiseerd. De school organiseerde pedagogische studiedagen, plaatste dit item op de agenda van meerdere personeelsvergaderingen en gaf leerkrachten de kans om daarover individuele navormingen te volgen. De school laat zich ondersteunen door navormingsdiensten en laat zich inspireren door de scholengemeenschap.

De school heeft zicht op de muzische competenties van de leerkrachten en maakt gebruik van deze interne expertise. Het borrelt aan didactische ervaringen, getuigenissen en technieken op deze school. Er is heel wat openheid en bereidheid tot overleg. De weg om deze kennis bij het team te kanaliseren is nog niet uitgetekend.

Het intern leiderschap voert voor muzische vorming een duidelijk implementatiebeleid dat stap voor stap geconcretiseerd wordt. Deze benadering beïnvloedt dit leergebied positief. Het is een mooi voorbeeld hoe de school vanuit een kritische zelfreflectie acties opzet om strategisch verbeteringsinitiatieven te nemen. Het expliciteren van het traject op langere termijn is niet aanwezig. Dit kan nochtans het implementatiebeleid versterken en kan helpen om de kwaliteit ervan ook in de toekomst te bewaken.

Het vernieuwingsproces is in die mate op gang gebracht en door het team breed gedragen dat de inspectie erop vertrouwt dat dit proces niet zal stilvallen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school levert de nodige inspanningen om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' (BVH). Ze spoort tekorten systematisch op en houdt rekening met de opmerkingen in de verslagen van externe deskundigen. De aandachtspunten zijn gebundeld in een realistische planning en de interne dienst volgt de uitvoering ervan op. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de geformuleerde verbeteringsacties, onder andere voor de sanitaire installaties, effectief te realiseren.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft een informele visie op haar evaluatiepraktijk. Er zijn diverse waardevolle initiatieven op scholengemeenschap-, school-, leerkracht- en leerlingenniveau.

Op leerlingenniveau staat de evaluatiepraktijk in functie van de zorgwerking. De teamleden weten welke evaluaties binnen het nieuw afgesproken kader van het zorgcontinuüm aan bod zullen komen. Meteen sluit die aandacht voor zorg aan op de schoolvisie over een zorgzame school.

De school kan zich in enige mate verantwoorden voor de ondernomen acties. De voorbije jaren startten die initiatieven meestal op basis van een bevraging, een sterktezaktenanalyse of een beginsituatieanalyse bij de leerkrachten. Het project rond de schooltuin 'het groen plekske' werd ook door leerlingen en ouders gedragen. De wijze waarop de school de vernieuwingen rond muzische vorming zal evalueren is nog niet geëxpliciteerd.

Ondersteuning De school reikt voldoende structuren om de evaluatiepraktijk te ondersteunen. Het zorgteam ondersteunt de afname, de correctie en de gegevensverzameling van externe toetsen voor lezen, spelling en wiskunde. Resultaten van externe toetsen worden tijdens de personeelsvergaderingen besproken. Werkgroepen krijgen beslissingsbevoegdheid binnen hun opdracht. Het horizontaal overleg tussen leerkrachten van een parallel leerjaar stimuleert hen om vernieuwingen actief te steunen. Dat alles maakt dat iedereen voldoende zicht krijgt op de structuren en dat afspraken op dezelfde wijze geïnterpreteerd en opgevolgd worden.

De schoolcultuur ondersteunt de kwaliteitsvolle uitbouw van de evaluatiepraktijk. Binnen het team is er voldoende openheid om verschillen tussen leerkrachten op te vangen en elkaars sterktes aan te spreken. Teamleden staan open voor samenwerking en inspireren elkaar. Zij vinden er genoeg in als de leerlingen vooruitgeholpen zijn. Zij respecteren het schoolbestuur, de ouders en de leerlingen. Uit tevredenheidsonderzoeken blijkt dat dit respect wederzijds is.

Doeltreffendheid De school heeft de nieuwe prioriteiten voor muzische vorming, zorg en gelijke onderwijskansen niet geoperationaliseerd in doelen en acties op korte en langere termijn. De doelen zijn niet gemotiveerd naar de leerlingen en de ouders. De leerkrachten weten veelal informeel welke stappen de school in het implementatieproces nog zal zetten of welke acties zij best stopzetten of aanhouden. Het wordt moeilijk om op langere termijn het effect van beleidsbeslissingen te meten.

De leerlingen krijgen in de leerlingenraad enige bevoegdheid over de leefomgeving van de school, in mindere mate zijn ze eigenaar van hun leerproces. De kansen die de leerlingen krijgen voor zelfevaluatie of reflectie op het eigen leertraject is leerkrachtafhankelijk en nog weinig een zaak van heel de school. Leerlingen hebben het moeilijk om zichzelf in te schatten bij toetsen. In

het leerlingenrapport worden de individuele scores vergeleken binnen de groep. Niet alle leergebieden krijgen een passend gewicht in de evaluatie. Leerlingen zelf zijn weinig betrokken bij het zorgoverleg.

Binnen de zorgwerking in de klassen en in de onthaakklas is de doeltreffendheid het sterkst aanwezig voor Nederlands en wiskunde. De afspraken op het multidisciplinair overleg hebben gunstige effecten op de basiszorg, op de remediëring en de specifieke zorgtussenkomen voor zowel zwakkere als sterkere leerlingen. Voor Nederlands, wiskunde en lichamelijke opvoeding laten de beoordelingsmethodes toe om een duidelijk beeld te krijgen op de mogelijkheden binnen deze leergebieden.

Ontwikkeling De school heeft een hoog responsief vermogen. Zij staat open voor interne en externe beoordelingen en gaat erop in. Zij laat de leerlingen, de leerkrachten, de ouders, de buurt, de scholengemeenschap en externe begeleidingsdienst de processen in mindere of meerdere mate mee evalueren. De school gaat efficiënt om met de verwachtingen zonder haar eigenheid te verliezen.

Verschillende teamleden geven zelf aan dat het evaluatiebeleid, zeker voor het leergebied muzische vorming nog aan het begin staat van een ontwikkelingstraject. Heel wat leerkrachten hebben eigen waardevolle oplossingen bedacht. Die ruimte krijgen ze op school. Over de bijsturing van dit proces op schoolniveau zijn nog geen duidelijke afspraken. Hetzelfde geldt voor het GOK- en talenbeleid. Ook daar zijn geen duidelijke evaluatiecriteria.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft dit schooljaar een nieuwe visie op leerbegeleiding uitgewerkt en heeft die in het schoolwerkplan opgenomen. De visie is gericht op zowel de basisvisie van de school als op het zoeken naar meer continuïteit in de zorg. Zorg is dan ook het fundament van deze school: alle kinderen kunnen ontwikkelen op hun niveau en daarbij is hun welbevinden belangrijk. Het gelijkeonderwijskansenbeleid (GOK) is in het zorgcontinuüm geïntegreerd. In het schoolwerkplan is de visie op leerbegeleiding in een zorgvademecum uitgeschreven en naar het team gecommuniceerd en door iedereen gekend. Leerkrachten werden uitgenodigd om bij elkaar te hospiteren in functie van de zorgwerking, aan de hand van een kijkwijzer. De visie is versterkt door de samenwerking binnen de scholengemeenschap.

De initiatieven die de zorgwerking neemt, kan ze verantwoorden vanuit haar visie. De directie en het zorgteam benaderen de leerbegeleiding zowel op school- als op leerkrachten- en leerlingenniveau. Deze benadering beïnvloedt het handelen van leerkrachten op een positieve wijze. Een enquête over hoe krachtig de leeromgeving is, was uitgangspunt om doelen en acties voorop te stellen. De acties zijn hoofdzakelijk kindgericht en sluiten aan op concrete zorgvragen die leerkrachten stellen. Soms gaat het ook over het nemen van nodige bijsturingen en het maken van (ook financiële) afspraken in het kader van de gelijkeonderwijskansen.

Ondersteuning De school heeft de zorgstructuur dit schooljaar volledig herschikt in functie van haar nieuwe zorgvisie. De rolverdeling is geoptimaliseerd en geprofessionaliseerd. De school verwijst meer naar wetenschappelijk werk, onder andere over handelingsgericht werken of over wat werkt bij kinderen met leer- of ontwikkelingsstoornissen. Het zorgteam wordt meer ingezet om leerkrachten concreet te ondersteunen in de zorgdidactiek. De leerkrachten hebben voldoende zicht op de nieuwe structuur en grijpen de kans aan om zorg in team-teaching uit te voeren. Er is meer aandacht voor de noden van elke leerling, zowel bij de zwakkere als de sterkere leerlingen.

De school kiest ervoor om de systematiek van de vroegere GOK-werking niet aan te houden maar acties te kaderen in een van de fasen binnen het zorgcontinuüm. Het zorgteam ondersteunt het remediëren en het individualiseren binnen de basiszorg en de verhoogde zorg. Ze doet dat voor aspecten van taalvaardigheid (technisch lezen, onthaalklas ...) en wiskunde. Over mogelijke zorginterventies in andere leergebieden is vanuit het zorgteam nog niet nagedacht. Meerdere leerkrachten hebben er in de basiszorg wel al aandacht voor, bijvoorbeeld tijdens de lessen lichamelijke opvoeding. Preventie krijgt vooral aandacht vanuit het bewaken van het welbevinden. De ouderparticipatie krijgt kansen op het niveau van het multidisciplinair overleg (mdo). Doorstroming krijgt vooral aandacht in de overgang van de kleuterschool naar het eerste leerjaar en van het zesde leerjaar naar het secundair onderwijs.

Het zorgteam werkt voor de specifieke zorg met individuele handelingsplannen als uitbreiding van het leerlingvolgsysteem. Deze plannen vermelden minstens elementen van de beeldvorming, de zorgvraag, de historiek van het mdo en de afgesproken sticordi-maatregelen. De school laat zich hierin bijstaan door externen. Belangrijke partners voor de school zijn in eerste instantie de ouders zelf. Daarnaast zijn er onder andere het CLB tijdens het mdo en het buitengewoon onderwijs in het kader van het project 'Geïntegreerd Onderwijs' (GON).

Een waardevol initiatief is de aandacht vanuit de zorgwerking voor de sociaal-emotionele begeleiding van leerlingen. Naast individuele gesprekken heeft de school oog voor symbolische handelingen zoals bijvoorbeeld het planten van een boom in de schooltuin (groen plekske) bij een overlijden. Maar ook in het omgaan met de jaarlijks wisselende klasverdeling is aandacht voor de sociale samenhang. Leerlingen die gedrags- of emotionele problemen hebben, kunnen terecht bij een zorgleerkracht of er wordt gezocht naar differentiatie tijdens de speeltijden en over de middag.

Doeltreffendheid Doelen inzake de GOK- en zorgwerking op middellange en langere termijn zijn niet geformaliseerd. Die kunnen dan ook moeilijk gemeten worden op hun doeltreffendheid.

De acties van de zorgwerking op leerlingenniveau zijn vooral gericht op leerwinst voor Nederlands en wiskunde. De school hanteert efficiënte manieren om de kwaliteit van de zorg op dat vlak te onderzoeken. De vorderingen voor technisch lezen worden opgevolgd tot het eindbeheersingsniveau.

Op leerkracht- en schoolniveau introduceerde de school een digitaal leerlingvolgsysteem. Alle evaluatiegegevens en zorginterventies worden erin opgeslagen. De informatie, zoals de verslagen van een mdo, handelingsplannen en afspraken over sticordi-maatregelen zijn voor iedereen raadpleegbaar. De leerkrachten kunnen een beroep doen op het zorgteam om zich ook didactisch te laten ondersteunen. Daarvoor is een zorgplanlezer ontwikkeld, zodat de titularis en de zorgondersteuner een overzicht krijgen van de zorgtussenkomen.

Voor zelfreflectie over de aanpak en de effecten van de leerbegeleiding op leerkracht- en schoolniveau is nog groei mogelijk. Zo kan nagedacht worden over de taakverdeling bij de afname van externe toetsen of over een sterkere participatie van de leerlingen zelf in het zorgverhaal.

Ontwikkeling Er is op school een veranderings- en vernieuwingsdynamiek ontstaan in heel het zorgverhaal. Het personeelsbeleid en de aanwending van de lestijden is erop afgestemd. Het zorgteam baseert zich op recente wetenschappelijke publicaties om de professionaliteit van het team te verhogen en om het zorgcontinuüm verder uit te bouwen. Dit toont zich bijvoorbeeld in de introductie van het meer handelingsgericht werken en het digitaliseren van de zorgorganisatie.

De school gaat efficiënt om met verwachtingen van de ouders inzake zorg. De openheid om elkaar te ontmoeten, zowel formeel, informeel als digitaal, is groot.

Een overzicht van de schoolresultaten van de voorbije jaren toont aan dat er meestal weinig zittenblijvers zijn. Toch denkt het team er terecht over na hoe zij het zittenblijven kan beperken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directie ziet het als een van haar taken om het collectieve leerproces te versterken, zodat leerkrachten verder kunnen samenwerken aan het verbeteren van het leren van de leerlingen. Zij zorgt ervoor dat leerkrachten zich kunnen professionaliseren, in team of individueel, in functie van de schoolprioriteiten. Zo ontstaat een breed draagvlak om vernieuwingen aan te pakken.

Het interne leiderschap wordt uitgeoefend in een samenwerking tussen de directeur, de zorgcoördinator, leerkrachten die een of meer lestijden in een schoolopdracht werken en diverse werkgroepen. De leerkrachten weten zich in hun taak gesteund door de directie. De directie bewaakt de koers mee en zorgt zo nodig voor enige gerichte druk. De betrokkenheid van het team op het schoolgebeuren is groot. De leerkrachten geven aan dat zij over voldoende autonomie beschikken binnen een duidelijke organisatie. De zelfevaluatie over het leiderschap bevestigt dit.

De netwerking binnen de scholengemeenschap heeft een positieve invloed op de keuze en de uitwerking van de schoolprioriteiten en betekent een steun voor de directie en het team.

Visieontwikkeling De school profileert zich als een zorgzame school, onder de slagzin: een warm nest geeft kinderen vleugels. Die zorgzame aandacht is merkbaar in de schoolorganisatie en maakt deel uit van de schoolcultuur. De zorgwerking is dit schooljaar gereorganiseerd zodat titularissen de eerstelijnszorg beter op zich kunnen nemen. Dit versterkt de multidisciplinaire samenwerking. De aandacht voor het verrijken van de leeromgeving en diverse schoolprojecten zijn gericht op het versterken van de leef- en leeromstandigheden van de leerlingen.

Het team is vertrouwd met het pedagogisch project. De schoolvisie wordt vooral digitaal gecommuniceerd. In mindere mate wordt deze sterke strategische visie vertaald als een traject op langere termijn.

Tijdens het implementatietraject rond muzische vorming heeft de school aandacht voor de achterliggende visie en uitgangspunten van de eindtermen en het leerplan. De visie rond beschouwen en creëren leeft bij de teamleden en is in de praktijk herkenbaar aanwezig. Binnen Nederlands is uitgesproken aandacht voor taal als communicatiemiddel. Hetzelfde kan niet gezegd worden over de visie op de eindtermen voor 'leren leren' waar de praktijk te eng gericht is op het studeren, noch over de rapporteringspraktijk van muzische vorming die te weinig toont welke doelen effectief werden bereikt.

Besluitvorming Op school leeft een open cultuur die gebaseerd is op diverse vormen van overleg. Maandelijks personeelsvergaderingen versterken de samenwerking tussen beide vestigingen. Werkgroepen die zich buigen over zowel inhoudelijke als organisatie aspecten van de schoolwerking communiceren hun besluiten naar iedereen. De werkgroepen zijn samengesteld op basis van interesse en expertise. De groepen hebben beslissingsbevoegdheden en bepalen zo mee het beleid. Het team weet de beslissingen tot op de klasvloer te realiseren. Binnen de parallelle klassen is er 'horizontaal' overleg zodat jongere en meer ervaren collega's elkaar positief stimuleren. Hospiteerbeurten in functie van de vernieuwde zorgwerking, goed gestructureerde mdo's en het samenbrengen van collega's met eenzelfde

opdracht binnen de scholengemeenschap versterken de betrokkenheid van alle teamleden bij de interne besluitvorming.

Ouders zijn belangrijke participanten in de schoolwerking. De realisatie van de schooltuin 'het groen plekje' is er een mooi voorbeeld van.

De leerlingen zijn mee betrokken in het schoolgebeuren. Democratisch gekozen afgevaardigden van elke klas komen geregeld samen in de leerlingenraad. Op de agenda staan vooral praktische en organisatorische punten. In mindere mate zijn er voor hen mogelijkheden om de betrokkenheid op het leren zelf te verhogen. Een tegenvoorbeeld is dan de aandacht voor het sociaal-emotioneel welbevinden, waar acties niet 'over de leerlingen' gaan, maar altijd 'samen met de leerlingen' gebeuren.

Kwaliteitszorg De school maakt werk van het verbeteren van aspecten van de eigen kwaliteit. Zij reageert alert op signalen en verwachtingen van onderwijsparticipanten, ouders en leerlingen. Dit schooljaar vernieuwde de school de organisatie van de zorgwerking en zette het implementatieproces voor muzische vorming verder dat ze vorig schooljaar startte. Op basis van een beginsituatieanalyse of een bevraging worden diverse projecten aangepakt. Het team stelt zich professioneel op in het werken aan en het doorvoeren van vernieuwingen.

De school verzamelt diverse outputgegevens. Naast leerresultaten over Nederlands en wiskunde beschikt de school ook over resultaten van tevredenheidsonderzoeken bij ouders en leerlingen. Ze brengt die informatie op schoolniveau. Meestal wordt vanuit de zorgwerking een analyse gemaakt. Tijdens een personeelsvergadering wordt de informatie besproken. Welke stappen de school in de nabije of verdere toekomst zal zetten, is niet formeel bepaald. De school heeft het moeilijk met het bepalen van de effecten die zij wil zien en hoe zij die zal opvolgen.

Talenbeleid De school investeert in een groeiende visie op talenbeleid. De acties rond het thema 'taalvaardigheid' vanuit de GOK-werking legden hierbij een goede basis. De integratie ervan in het traject rond een 'zorgcontinuüm' kan de doelgerichtheid nog versterken. De directeur voorziet voldoende ondersteuning, waarbij verschillende teamleden verantwoordelijkheden opnemen. De beleidsopties worden op een effectieve wijze vertaald naar de didactische praktijk in de klas. Dit geldt zowel voor de instructietaal en het communicatief taalgebruik, als voor de afspraken bij Nederlands als leergebied. Verschillende professionaliseringsinitiatieven zorgen ervoor dat het team ook op dit vlak in ontwikkeling blijft.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en GOK-beleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) voor Nederlands en wiskunde in kaart brengt. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en GOKbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen bereikt. De acties op leerling- en lerarenniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en GOK-beleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en GOK-beleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het doelgericht aanbod voor Nederlands en muzische vorming.
- De integratie van ICT in de lessen Nederlands en muzische vorming.
- De leerbegeleiding voor Nederlands in alle klassen.
- De aandacht voor beschouwen en creëren in het aanbod voor muzische vorming.
- Het evenwicht in de planning van muzische vorming in nauwe relatie met het leerplan.
- De aandacht voor de professionalisering van het team in functie van de prioriteiten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De ondersteuning van het team in de evaluatiepraktijk.
- De aandacht voor zelfreflectie in het team om vernieuwingen aan te pakken.
- De openheid voor interne en externe beoordelingen en het vermogen om er accuraat mee om te gaan.
- De doelgerichtheid van de leerbegeleiding.
- De sterke ondersteuning van de leerlingen naar aanleiding van de nieuwe zorgwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- De visie van de directie op de school als een collectief leerproces.
- De open cultuur door diverse vormen van intern overleg.
- De volgehouden aandacht voor het verrijken van de leef- en leeromgeving.
- De aandacht voor Nederlands als instructietaal en in de communicatie binnen het talenbeleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren binnen Nederlands en muzische vorming.
- De evaluatie- en rapporteringspraktijk voor muzische vorming.
- De duidelijkheid over de strategische doelen van het implementatietraject voor muzische vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het formele aspect van de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding door meetbare doelen voorop te stellen op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.
- Het bewaren van het zicht op de effecten van het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vanuit de kwaliteitsbewaking op schoolniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De vertaling van de schoolvisie in een traject met doelen op langere termijn.
- Het talenbeleid verder uitdiepen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan Loosveld de inspecteur-verslaggever	KATTY ROSSEEL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	